

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:  
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР  
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

**МАТЕРІАЛИ**  
Міжнародної науково-практичної конференції

*Одеса, 26 квітня 2024 року*

Одеса  
«Фенікс»  
2024

*Рекомендовано до друку вченою радою  
Національного університету «Одеська юридична академія»  
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24      **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.  
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

*Матеріали видано в авторській редакції*

|                                                                                                                                                                                             |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Кузьмін Едуард Едуардович</i><br>ДО ДИСКУСІЇ ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ «МІЖНАРОДНОГО ПОКАРАННЯ» . . . .                                                                 | 189 |
| <i>Мануїлова Катерина Вікторівна</i><br>ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У МІЖНАРОДНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТАХ . . . . .                                                                  | 191 |
| <i>Мануїлова Катерина Вікторівна, Рудецька Поліна Андріївна</i><br>ГЕНОЦИД ЯК ЗЛОЧИН ПРОТИ БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ . . . . .                                   | 193 |
| <i>Невара Лілія Михайлівна, Колесник Михайло Ігорович</i><br>ПРАВА ЛЮДИНИ ЧЕТВЕРТОГО ПОКОЛІННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ . . . . .                                                              | 195 |
| <i>Невара Лілія Михайлівна, Красник Вікторія Михайлівна</i><br>ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО<br>ВТОРГНЕННЯ РФ . . . . .                           | 198 |
| <i>Невара Лілія Михайлівна, Проніна Наталія Ігорівна</i><br>МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ . . . . .                                                    | 200 |
| <i>Невара Лілія Михайлівна, Фесюн Ольга Костянтинівна</i><br>ПРАВО НА ПОСТМОРТАЛЬНУ РЕПРОДУКЦІЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ . . . . .                                                           | 203 |
| <i>Федорова Тетяна Сергіївна, Дронов Владислав Юрійович</i><br>МІЖНАРОДНИЙ КРИМІНАЛЬНИЙ СУД У МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ<br>ПРАВ ЛЮДИНИ . . . . .                             | 205 |
| <i>Цибульська Ольга Юріївна</i><br>AROSTILLE VS СУД ЯК СПОСІБ ВИЗНАННЯ РІШЕННЯ ІНОЗЕМНОГО СУДУ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ<br>МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА . . . . .                             | 207 |
| <i>Гребенюк Дмитро Олегович</i><br>ЗАКОНОДАВЧА СПІВПРАЦЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ З ПАРЛАМЕНТСЬКИМИ ОРГАНАМИ<br>КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄС . . . . .                                                   | 209 |
| <i>Бурдюжа Олександр Миколайович</i><br>НАДАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ В КОНТЕКСТІ УЧАСТІ УКРАЇНИ В МЕХАНІЗМІ ЦИВІЛЬНОГО<br>ЗАХИСТУ ЄС . . . . .                                             | 211 |
| <i>Галат Владислав Ігорович</i><br>СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ<br>ДОГОВОРІВ МІЖНАРОДНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ТОВАРІВ В 21 СТОЛІТТІ . . . . . | 213 |
| <i>Джевага-Третякова Світлана Юріївна</i><br>УМИСЕЛ ЯК ХАРАКТЕРИСТИКА СУБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ ВІДМИВАННЯ ГРОШЕЙ ЯК<br>ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО ЗЛОЧИНУ . . . . .                                     | 216 |
| <i>Жакун Маргарита Юріївна</i><br>ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ<br>ВОЄННОГО СТАНУ . . . . .                                                       | 218 |
| <i>Левченко Ігор Сергійович</i><br>ПРАВО ВИБОРУ КРАЇНИ ПРИТУЛКУ ВСЕРЕДИНІ ЄС В СВІТЛІ НАПЛИВУ БІЖЕНЦІВ, ВИКЛИКАНОГО<br>АГРЕСІЄЮ ПРОТИ УКРАЇНИ. . . . .                                      | 221 |
| <i>Луцан Алла Валеріївна</i><br>ДО ПИТАННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ПРАВ ЖІНОК В САУДІВСЬКІЙ АРАВІЇ. . . . .                                                                                         | 223 |
| <i>Марченко Дмитро Вікторович</i><br>СКЛАДНОЩІ ВИБОРУ ЗАСТОСОВАНОГО ПРАВА ТА ФОРМИ ДОГОВОРУ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ<br>ПРАВІ. . . . .                                                     | 225 |
| <i>Редченко Ярослав Олександрович</i><br>НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ ПОСЛУГ ПОВ'ЯЗАНИХ З РЕАЛІЗАЦІЄЮ<br>ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ . . . . .       | 227 |
| <i>Самойлюк Дмитро Геннадійович</i><br>ДОКАЗУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ. . . . .                                                                                              | 229 |
| <i>Чернявський Марк Віталійович</i><br>ОЦІНКА ВПЛИВУ МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЙ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЗАПОБІГАННЯ<br>КОНФЛІКТАМ . . . . .                                        | 230 |
| <b>СЕКЦІЯ 6. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МОРСЬКОЇ ТА МИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ</b>                                                                                                       |     |
| <i>Кормич Борис Анатолійович</i><br>ІНСТИТУТ АЕО ЯК ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ ПРОБЛЕМ НАБЛИЖЕННЯ МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО ПРАВА ЄС . . .                                                               | 233 |
| <i>Аверочкина Тетяна Володимирівна</i><br>ДОБРА, ЗАГАЛЬНА ТА ПРИЙНЯТНА МОРСЬКА ПРАКТИКА ЯК ПРАВОВІ КАТЕГОРІЇ. . . . .                                                                       | 235 |
| <i>Федотов Олексій Павлович</i><br>УКРУПНЕННЯ МИТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ. . . . .                                                                                             | 238 |

Зробивши аналіз стандартів доказування в міжнародному кримінальному праві, можна зробити висновок, що ці стандарти відіграють важливу роль у забезпеченні справедливості та захисту прав людини. Стандарт “розумні підстави вважати” застосовується на етапі розгляду питання про видачу ордера на арешт особи, коли треба переконатися у наявності достатніх підстав для подальшого провадження. Стандарт “істотні підстави вважати” вимагає більш високого рівня доказів на етапі підтвердження обвинувачення, що допомагає уникнути не-правомірного переслідування та раціонально використовувати ресурси суду. Розуміння цих стандартів дозволяє забезпечити справедливий судовий процес та захист прав учасників процесу.

На етапі розгляду питання про видачу ордера на арешт особи, Палата попереднього провадження Міжнародного кримінального суду (МКС) повинна переконатися лише у наявності розумних підстав вважати, що особа вчинила злочин в межах юрисдикції МКС. При підтвердженні обвинувачень проти особи для продовження розгляду справи, вона буде вимагати доказів, які встановлюють істотні підстави вважати, що особа вчинила злочин, що їй інкримінується. Нарешті, для ухвалення обвинувального вироку, Судова Палата МКС повинна бути переконана у винуватості особи за стандартом “поза розумним сумнівом”. При цьому слід зауважити, що МКС не надає чіткого визначення кожного стандарту, а відкриває їхню суть через сукупність критеріїв, оскільки кожен стандарт є оціночним поняттям. Це може бути проаналізовано на підставі рішень МКС, де вони вживалися [3, с. 6].

Отже, дана тема є важливою і актуальною в контексті забезпечення правосуддя, розвитку міжнародного права і співробітництва між країнами у боротьбі зі злочинністю.

#### ***Список використаних джерел***

1. The Rome Statute of the International Criminal Court, 17 July 2002. URL: <https://www.icc-cpi.int/sites/default/files/RS-Eng.pdf> (дата звернення: 08.04.2024).
2. Слюсарчук Х. Р. Стандарти доказування у кримінальному провадженні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2017. 258 с.
3. Шаповал А. А. Сутність та місце стандарту доказування «поза розумним сумнівом» у системі стандартів доказування. *Аспекти публічного управління*. 2021. Т. 9, № 2. С. 5–14.

**Ключові слова:** доказування, міжнародне право, міжнародне кримінальне право, міжнародний кримінальний процес.

**Keywords:** evidence, international law, international criminal law, international criminal process.

***Чернявський Марк Віталійович***

*Національний університет «Одеська юридична академія»,  
аспірант кафедри міжнародного та європейського права*

## **ОЦІНКА ВПЛИВУ МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЙ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТАМ**

Збройні конфлікти, як міжнародного, так і не міжнародного характеру призводять до жахливих наслідків, завдаючи шкоди мирному населенню. Миротворчі операції можуть допомогти у запобіганні таких жахливих наслідків. Миротворчі операції Організації Об'єднаних Націй (ООН) є однією з ключових складових міжнародної безпеки та миру в світі. Запроваджені для забезпечення стабільності та врегулювання конфліктів у різних країнах, вони відіграють важливу роль у запобіганні конфліктів.

Оцінка впливу миротворчих операцій ООН на забезпечення міжнародної безпеки та запобігання конфліктам вимагає глибокого аналізу та ретельного розгляду різних факторів. На

перший погляд, успіх миротворчих місій може бути виміряний за кількістю укладених мирних договорів, зниженням рівня насильства та відновленням громадського порядку. Однак, оцінка впливу цих операцій вимагає уваги до більш широкого спектру факторів, включаючи політичну стабільність, гуманітарну ситуацію, економічний розвиток та захист прав людини.

Оцінка – це процес, який вимірює рівень просування операції до кінцевого стану місії. Він демонструє точку, за якою хід операції можна порівняти із запланованим графіком. Крім того, оцінка ефективності місії дає рекомендації для майбутніх операцій. Міжнародні організації наразі використовують різні методи оцінки для своїх миротворчих операцій. Однак у літературі вказується, що вони мають деякі недоліки щодо вимірювання ефективності [1, с. 393–394].

По-перше, деякі методи оцінки можуть бути суб'єктивними та піддаються впливу політичних або геополітичних інтересів. Наприклад, визначення успішності миротворчої операції може бути залежним від того, яким чином сторони конфлікту представлені в оцінці, що може призвести до не правильного трактування результатів.

По-друге, іноді складно виміряти реальний вплив миротворчих операцій на покращення ситуації в конфліктній зоні. Часто миротворці працюють в умовах, коли успіх їхньої місії залежить від багатьох факторів, які вони не можуть контролювати, таких як політичні або соціокультурні фактори.

По-третє, оцінка ефективності миротворчих операцій часто обмежується кількістю використовуваних критеріїв та показників, що може призвести до прогалин у розумінні повної картини ситуації.

Миротворча політика ООН за останні роки була досить ефективною, однак є певні фактори, які також вказують на те, що Організація Об'єднаних Націй могла б зробити значно краще та якісніше. Чим більше ООН готова витратити на підтримання миру і чим більше місій надано сильний мандат, тим більший ефект від зменшення конфлікту [2, с. 216].

Проте на те, ефективність миротворчих операцій ООН часто обмежується певними факторами, такими як відсутність ресурсів, складність конфліктів, недостатня підтримка сторін-учасниць, а також політичні та геополітичні обставини.

Зокрема, одним з основних обмежень для миротворчих операцій ООН є недостатність фінансування та ресурсів. Збільшення фінансової підтримки дозволить ООН зміцнити свою присутність у конфліктних регіонах, забезпечуючи необхідні засоби для ефективного виконання миротворчих місій.

Також, задля того, щоб бути більш успішними, миротворчі місії ООН потребують чіткого та сильного мандату, який надасть їм необхідні повноваження для втручання в конфлікт та миротворчі дії. Зміцнення мандату може забезпечити більшу ефективність та авторитет операцій.

Важливим вважається розширення числа миротворчих місій ООН у різних регіонах світу, що може сприяти швидшому реагуванню на конфлікти та забезпечити більшу область покриття. Чим більше місій, тим більше можливість зменшення конфліктів та забезпечення міжнародної безпеки.

При оцінці впливу миротворчих операцій ООН дослідники тільки починають зосереджуватися на довгострокових наслідках миротворчої діяльності. Натомість оцінки миротворчості формулюються у зв'язку з відсутністю насильства (негативний мир), а не побудовою мирних суспільств (позитивний мир). Умови для економічного, політичного та соціального розвитку переплітаються з цією концепцією позитивного миру та важливості зменшення ризиків майбутніх конфліктів [3].

Отже, можна зробити висновок, що оцінка миротворчих операцій повинна стати більш комплексною, включаючи аналіз не лише наявності насильства, а й ефективності у вирішенні кореневих причин конфліктів, побудові демократичних інститутів, стійкого економічного розвитку та зміцнення соціальної солідарності. Зміна підходу до оцінки миротворчих опе-

рацій ООН може сприяти створенню більш довготривалих та стійких рішень у сфері міжнародної безпеки. Розуміння та врахування позитивних аспектів миру, а не лише відсутності конфліктів, дозволить спрямувати зусилля на побудову мирних та стабільних суспільств, що є ключовим завданням Організації Об'єднаних Націй у забезпеченні міжнародної безпеки та запобіганні конфліктам.

#### **Список використаних джерел**

1. Sigri U. An Analysis of Assessment of Peacekeeping Operations. *Korean Journal of Defense Analysis*. 2014. Vol. 26, N 3. P. 389–406.
2. Hegre H., Hultman L., Nygard H. M. Evaluating the Conflict-Reducing Effect of UN Peacekeeping Operations. *The Journal of Politics*. 2019. Vol. 81, Iss. 1. P. 215–232.
3. Di Salvatore J., Ruggeri A. Effectiveness of Peacekeeping Operation. URL: <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190228637.013.586>

**Ключові слова:** миротворчі операції, Організація Об'єднаних Націй, конфлікт, міжнародний конфлікт, підтримання миру, вирішення конфліктів.

**Keywords:** peacekeeping operations, United Nations, conflict, international conflict, peacekeeping, conflict resolution.